

๗. พระมหากษัตริย์คุณ

(ม.ท.ภูเก็จ 2345)

ร.๙ เสด็จฯ วัดพระนางสร้าง

ร.๙ เสด็จฯ หาดสุรินทร์ และ ท่าอัครไชย ย

๗.๑ การเสด็จพระราชดำเนินประพาสจังหวัดภูเก็ต

ย นับเป็นความโชคดีอย่างใหญ่หลวงของประชาชนภูเก็ตที่ได้เกิดมาภายใต้พระบรมโพธิสมภารย พระบรมมหาราชจักรีวงศ์ โดยเฉพะภายใต้พระบรมมหาเศวตฉัตรแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชย ซึ่งทรงมีพระมหากษัตริย์คุณเสด็จประพาสจังหวัดภูเก็ตแล้ว ๔ ครั้งเพื่อทรงใกล้ชิดกับประชาชนของพระองค์ย และเนื่องในการเสด็จประพาสแต่ละครั้งนั้น ได้ทรงมีพระราชกรณียกิจอันเป็นสวัสดิมงคลและเป็นมิ่งขวัญแก่พสกนิกรของพระองค์ตลอดมา เช่น

ย การเสด็จประพาสครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๐๒ ระหว่างวันที่ ๘ ถึง ๑๒ มีนาคม นั้น ได้เสด็จออกให้ประชาชนชาวภูเก็ตได้เฝ้าชมพระบารมีและทูลละอองธุลีพระบาท ณ บัญชรหน้าศาลากลางจังหวัดภูเก็ต แลทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่พสกนิกรของพระองค์ว่า

ย

ย โ เราทั้งสองขอขอบใจพรที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้กล่าวในนามของชาวภูเก็ต ทั้งขอขอบใจที่ชาวภูเก็ตทั้งหลายได้ต้อนรับเราอย่างดี เมื่อวานนี้เมื่อเรามาถึง เราได้มีความพอใจมากและดีใจมากที่ได้มีโอกาสมาเยี่ยมจังหวัดนี้ ซึ่งภูมิประเทศสวยงาม และเราก็รอคอยมานานเหมือนกัน การที่จังหวัดภูเก็ตนี้มีประวัติศาสตร์อันน่าฟังและน่ายินดีก็เป็นสิ่งอีกอย่างหนึ่งที่จิตใจให้เรายกใจได้มาเยี่ยมอีกทีย ชาวจังหวัดภูเก็ตนี้ภูมิใจที่ประวัติศาสตร์ในอดีตมีความรุ่งเรืองมากย และมีความกล้าหาญ ซึ่งพวกประชาชนผู้เป็นลูกหลานของบรรพบุรุษที่ได้ทำวีรกรรมในสมัยโน้นย นอกจากนั้นจังหวัดนี้ก็มีทรัพยากรหลายอย่าง เช่น ดินบุกหรือยาง ทรัพยากรเช่นนั้นก็น่าความร่ำรวยแก่ประชาชน แต่เพื่อที่จะให้เพิ่มความร่ำรวย ก็ขอให้อาศัยความขยันหมั่นเพียรและพยายามค้นคว้าในทางวิทยาการต่อไป วิทยาการสมัยใหม่เพื่อให้เกิดผลของการที่อาชีพนั้นดีขึ้น ให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ ขอให้ประชาชนทุกคนได้ประกอบอาชีพเช่นนี้ด้วยความอุตสาหะพยายาม และขอให้กำลังใจ กำลังกาย ทำหน้าที่ ทำงานเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของจังหวัดภูเก็ตย ขอให้พรให้ทุกคนได้มีกำลังใจ กำลังกาย เช่นนั้น และขอให้มีความเจริญโ

ย ในปี พ.ศ.๒๕๐๒ นั้น จังหวัดภูเก็ตยังมีกิจการเหมืองแร่แบบเหมืองสูบ ที่ใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่ ราคาแพง และกรรมวิธีล้างเก็บแร่จากรางแร่แบบเก่าๆ ปล่อยทิ้งและเฉียดซึ่งเป็นลักษณะของ โ ผุ่นแร่โ ให้ไหลตามแรงน้ำชะออกไปเสียมากต่อมาก ยังผลให้ต้นทุนการผลิตแร่มีอัตราสูงย ชาวเหมืองจำต้องเสาะหาแหล่งแร่ที่มีความสมบูรณ์สูงมาประกอบกิจการย เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดินอย่างรุนแรง จนที่ดินเหมืองแร่ภายในจังหวัดภูเก็ตไม่เพียงพอ ต้องออกไปเสาะหาที่ดินเหมืองแร่จากท้องถิ่นต่างจังหวัด

ย ส่วนกิจการสวนยาง ก็ยังเป็นสวนยางแบบเก่า ชาวสวนยางเฝ้ากรีดยางจากต้นยางเก่าอายุแก่หลายสิบปีย มีค้อยจะเปลี่ยนแปลงด้วยการปลูกแทนตามคำแนะนำของนักวิชาการสวนยางของทางราชการ แม้กระทั่งวิธีกรีดยางแต่ละต้น ซึ่งเคยกรีดยางด้านซ้ายบ้าง ทางด้านขวาบ้าง เมื่อทางราชการแนะนำให้กรีดยางด้านซ้ายลงมาทางด้านขวา ก็ไม่ค่อยจะมีชาวสวนยางเชื่อฟังมากนัก เพราะไม่เห็นความสำคัญของวิชาการใหม่ ๆ ทำให้ผลผลิตจากสวนยางล้าหลังกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซียย ตลอดจนวิธีทำแผ่นยางรมควันก็ยังไม่คำนึงถึงความสะอาดย ความสม่ำเสมอของคุณภาพ มุ่งเอาเพียงปริมาณเป็นสำคัญ

ย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชกระแสในพระบรมราโชวาทต่อชาวภูเก็ต ความว่า โ ---แต่เพื่อที่จะให้เพิ่มความร่ำรวย ก็ขอให้อาศัยความขยันหมั่นเพียร และพยายามค้นคว้าในทางวิทยาการต่อไป วิทยาการสมัยใหม่ เพื่อให้ผลของการที่อาชีพนั้นดีขึ้น ให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ---โ นับว่าเป็นพระราชกระแสที่มีคุณค่ายิ่งแก่ประชาชนของพระองค์ที่จะได้ถูกใจคิด และหันมาปรับปรุงธุรกิจเหมืองแร่และกิจการสวนยางให้ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ ซึ่งปัจจุบันนี้กิจการสวนยางในภูเก็ตนับได้ว่าเจริญก้าวหน้าไม่แพ้เพื่อนบ้านต่างประเทศเลยย ส่วนเหมืองแร่เช่นนี้แม้ปัจจุบันได้เลิกและหยุดกิจการไปเนื่องจากภาวะวิกฤติด้านราคาของดีบุก แต่ก่อนหน้าที่จะเลิกลม ก็ได้พัฒนาขึ้นด้วยวิทยาการสมัยใหม่ย สามารถล้างและเก็บ โ ผุ่นแร่โ ได้จากรางล้างแร่มากขึ้นย และใช้เครื่องจักรขนาดเล็กลง สมรรถนะสูงขึ้น ต้นทุนต่ำลง สามารถใช้ที่ดินแหล่งแร่ขนาดเล็ก และอัตราความสมบูรณ์ต่ำย ประกอบกิจการได้เพิ่มขึ้นย สมดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชประสงค์และทรงพระราชทานพระราชพระกระแสไว้

ย อนึ่งย จากน้ำพระทัยที่ทรงมุ่งมั่นจะใกล้ชิดกับพสกนิกรของพระองค์ และทรงไม่แนพระทัยว่าบรรดาข้าราชการบริพาร ตลอดจนข้าราชการท้องถิ่นที่หวังโยในความปลอดภัยของพระมหากษัตริย์ของเขาย จะเปิดโอกาสให้พระองค์ได้เข้าสัมผัสกับชีวิตอันแท้จริงของชาวบ้านบ้านถิ่นที่ห่างไกล

ากชุมชนเมืองออกไปยังชนบท ซึ่งราษฎรของพระองค์ส่วนหนึ่งอาจถูกทอดทิ้งได้รับความลำบากอยู่เยียบ ๆ ปรากฏจากผู้เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงปลีกเวลาส่วนพระองค์เสด็จโดยลำพังไปตามเส้นทางที่ปรากฏในแผนที่ส่วนพระองค์ที่ทรงมีเป็นพิเศษจนบางครั้งก็ทรงประสบกับเส้นทางวิบากที่มีอาจจะเสด็จพระราชดำเนินไปได้ เช่น ที่บ้านบางโรง ตำบลป่าคอก เป็นต้น

ย ชาวบ้านคนหนึ่งที่บ้านบางโรง ตำบลป่าคอก เล่าว่า เขาได้เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงขับรถยนต์โดยพระองค์เองเสด็จเข้าไปตามถนนขรุขระอันเหมาะที่จะเรียกว่าทางเกวียนมากกว่าถนน เขาได้ออกมาขวางทางรถพระที่นั่ง กราบทูลว่า โ จะเสด็จเข้าไปไม่ได้ ไม่มีทางให้รถยนต์เข้าไปได้อีกแล้ว โ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสว่า โ เห็นมีถนนอยู่ในแผนที่ โ ชาวบ้านคนนั้นเกรงว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จเข้าไปจนรถยนต์พระที่นั่งติดหล่ม จะทรงได้รับความลำบาก จึงกราบทูลด้วยความตกใจตามประสาชาวบ้านว่า โ ถ้าไม่เชื่อและเสด็จเข้าไปให้ได้แล้ว ก็ขอถวายศิระให้ โ ย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงกลับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จออกมา (ปัจจุบันชายผู้นี้ได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว จึงไม่สามารถอ้างอิงชื่อไว้ในที่นี้)

ย วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๐๒ ทรงปลีกเวลาส่วนพระองค์เสด็จโดยลำพังไปยังตำบลป่าตอง ซึ่งเวลานั้นถนนข้ามภูเขาขนาดเกิดจากตำบลกะทู้ไปยังตำบลป่าตองยังสร้างไม่เรียบร้อย มีเพียงการตัดทรายทางและถมหินลูกรังพอให้รถยนต์โดยสาร-บรรทุกของชาวบ้านผ่านไปมาได้เท่านั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงขับรถยนต์พระที่นั่งโดยพระองค์เองเสด็จลึกลงเข้าไปถึงบริเวณที่เรียกกันว่า โ วังซ็อนโน ซึ่งเป็นแอ่งน้ำตกรจากเทือกเขานาคเกิดไหลออกสู่ทะเลอ่าวป่าตอง เป็นแอ่งธรรมชาติที่สวยงาม ชาวบ้านละแวกนั้นได้อาศัยอาบและซักผ้าเป็นประจำ มีผู้หญิงชาวบ้านคนหนึ่งจำได้ว่าทรงเป็นพระเจ้าแผ่นดินที่เสด็จไปประทับยื่นทอดพระเนตรชาวบ้านซักผ้าอยู่ด้วยความสนพระทัย จึงได้นำน้ำหวานที่ผลิตจากโรงงานพื้นเมืองในจังหวัดภูเก็ตมาทูลเกล้าถวายหนึ่งแก้ว พระองค์ทรงรับแล้วถามว่า น้ำอะไร ชาวบ้านไม่สามารถกราบทูลเป็นคำราชาศัพท์ได้จึงกราบทูลว่า โ น้ำมันดี เจ้าคะ โ ซึ่งเป็นศัพท์พื้นเมืองของภูเก็ตที่ใช้เรียกน้ำอัดลม โ เลมอนเนด โ ในขณะที่นั้น เป็นที่เข้าใจของชาวบ้านโดยทั่วไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงเข้าพระทัยหรือไม่ ไม่อาจทราบได้ แต่พระองค์ก็ทรงรับมาและเสวยโดยไม่ได้อื่อพระองค์แต่อย่างใด ยังความปลื้มปิติแก่บรรดาชาวบ้านที่มีโอกาสได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทโดยใกล้ชิดในวันนั้นอย่างหาที่สุดมิได้ ทุกคนยังจดจำเรื่องราวและเล่าขานกันต่อมาไม่สุดสิ้นจนถึงทุกวันนี้

ย เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นในครั้งนั้น ชาวป่าตองโดยมีท่านพระครูพิสิฐกรณีย์ เจ้าอาวาสวัดสุวรรณคีรีวงก์ ตำบลป่าตองย เป็นประธาน จึงได้ร่วมใจกันจัดสร้างอนุสรณ์สถานขึ้น ณ จุดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จลงประทับยื่นนั้นไว้ ชื่อว่า โ ราชบาทานุสรณ์ โ ย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินทรงสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ โ ภูมิพลอดุลยเดช โ ไว้ ณ สถานที่นี้ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ในพระราชวโรกาสที่เสด็จพระราชดำเนินประพาสภูเก็ต ครั้งที่ ๓ย ย พ.ศ. ๒๕๑๐ย เสด็จพระราชดำเนินประพาสภูเก็ตครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม หลังจากทรงประกอบพระราชกรณียกิจเปิดอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร และทรงเจิมขอฟ้าอุโบสถวัดเจริญสมณกิจ ในตอนเช้าแล้ว ตอนบ่ายได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด โ ศูนย์บริการโลหิตติเกิดโลหิตไคคาร์กษ โ ณ โรงพยาบาลวชิระภูเก็ตย และในพระราชวโรกาสนั้นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระราชทานพระราชเสาวนีย์ย ความว่า ย โ ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มากระทำพิธีเปิดอาคารศูนย์บริการโลหิตเหล่ากาชาดจังหวัดภูเก็ตในวันนี้

ย การสร้างตึกศูนย์บริการโลหิตเพื่อเก็บสำรองโลหิตที่มีผู้บริจาคให้ไว้ให้แก่ผู้เจ็บป่วย ในเวลาต้องการเพื่อให้ยังคงมีชีวิตอยู่ต่อไปนั้น นับว่าเป็นมหาคุณอันยิ่งใหญ่ เพราะเป็นการชุบชีวิตของผู้ที่ไม่มีหวังแล้วในคงมีชีวิตอยู่เป็นมิชชวัญแก่เพื่อนฝูงญาติมิตรย ครอบครัว และอาจบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้สืบไป ข้าพเจ้าหวังว่าคงจะมีผู้ใจบุญช่วยกันสละโลหิตให้แก่ศูนย์บริการแห่งนี้ เพื่อให้ศูนย์บริการแห่งนี้ได้บริการโลหิตให้แก่ผู้เจ็บป่วยในทุกโอกาส สมตามเจตจำนงของสภากาชาดต่อไป

ย ขอขอบใจขุนเลิศโคคารักษย และผู้มีส่วนช่วยเหลือให้อาคารหลังนี้บังเกิดขึ้น ขอให้ทุกคนได้มีความสุขความเจริญโดยทั่วกัน

ย ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ประกอบพิธีเปิดตึก โ เลิศโคคารักษ โ เพื่อเป็นสิริมงคลต่อไป

ย ตึกศูนย์บริการโลหิตหลังนี้ นับได้ว่าเป็นอาคารของโรงพยาบาลที่สร้างขึ้นเพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถย ประการหนึ่ง เนื่องด้วยเหตุที่ว่าในฐานะที่พระองค์ทรงดำรงตำแหน่งองค์สภานายิกา สภากาชาดไทย ความขาดแคลนโลหิตในวงการแพทย์ย่อมประจักษ์แก่พระเนตรพระภรณ์อยู่เนืองนิจย ทรงมีพระราชดำริว่า หากมีการส่งเสริมให้ประชาชนสนใจและยินดีในการบริจาคโลหิตเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยในโรงพยาบาลต่าง ๆ ได้ในจำนวนที่สมควรก็จะเป็นประโยชน์แก่การแพทย์และโรงพยาบาลเป็นอย่างยิ่งย นอกจากนี้แล้วยังมีพระราชดำริเกี่ยวกับสถานที่เก็บรักษาโลหิตที่มีผู้บริจาคคราวละมาก ๆ ไม่อาจจะใช้ไปหมดสิ้นได้ในเวลาอันจำกัด หรือความขาดแคลนโลหิตอย่างปัจจุบันทันด่วนในกรณีที่มีคนไข้จำนวนมาก ทำให้จัดหาโลหิตมาบริการไม่ทันทวงที่ย ซึ่งเป็นข้อขัดข้องอย่างสำคัญเกี่ยวเนื่องกันย จำเป็นต้องมีสถานที่เก็บโลหิตสำรองไว้ในอัตราที่สมควรย โดยเฉพาะโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต ยังไม่มีอาคารจะเก็บรักษาโลหิตตามที่ทรงมีพระราชดำริ นายแพทย์สนอง กาญจนลัย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวชิระภูเก็ตสมัยนั้นจึงได้หารือกับขุนเลิศโคคารักษ ผู้เป็นนายเหมืองที่มุ่งมั่นต่อการบำเพ็ญกุศลสาธารณประโยชน์โดยสม่ำเสมอตลอดมา ย ก็เป็นที่ตกลงกันจะสนองพระมหากรุณาธิคุณ โดยขุนเลิศโคคารักษ

บริจาคเงินจำนวนหนึ่งสร้างอาคารศูนย์บริการโลหิตขึ้นในบริเวณโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต
ครั้งเสร็จสมบูรณ์แล้วทางราชการจึงทำเรื่องกราบบังคมทูลพระกรุณาเชิญเสด็จทรงประกอบพิธีเปิดอาคารหลังนี้
ซึ่งก็ประจวบกับทางราชการจังหวัดภูเก็ตมีงานเปิดอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร และทางวัดเจริญสมณกิจ ก็มีงานยกข่อยฟ้าอุโบสถ
เตรียมเชิญเสด็จพระราชดำเนินประพาสภูเก็ตเป็นครั้งที่ ๒ พระราชภารกิจในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้ล้วนแต่สร้างประโยชน์สร้าง
สวัสดิการและสร้างมิ่งขวัญให้แก่พสกนิกรของพระองค์อย่างลึกซึ้งและหาที่สุดมิได้

ย วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๑๑ เสด็จพระราชดำเนินประพาสภูเก็ตเป็นครั้งที่ ๓ ทรงนำ โ พระพุทธนวราชบพิตรไป
ซึ่งทรงสร้างด้วยพระองค์เองเป็นพระพุทธรูปประจำรัชกาลของพระองค์มาพระราชทานไว้เป็นพระพุทธรูปประจำเมืองภูเก็ต
นับเป็นการแผ่พระมหากรุณาธิคุณในพระบรมโพธิสมภาร ภายใต้พระมหาเศวตฉัตรแห่งรัชกาลที่ ๙
ให้ทรงอนุภาพปกป้องมอญภัยนานาประการมิให้แผ้วพานประชาชนพลเมืองอันเป็นพสกนิกรของพระองค์ได้แม้แต่ท่าผางลุส
พระมหากรุณาธิคุณอันนี้แลกล้านกระหม่อมแก่ชาวภูเก็ตหาที่สุดมิได้โดยุตรานินรันดร

๗.๒ การพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการพระราชดำริ

ย อาจจะเนื่องด้วยเหตุที่จังหวัดภูเก็ตเคยได้ชื่อว่าเป็นเมืองเศรษฐกิจ ประชาชนพลเมืองส่วนใหญ่มีอาชีพมั่นคง อยู่เย็นเป็นสุขมานับนาน
จังหวัดภูเก็ตเคยมีศักยภาพสามารถหลอกล่อจังหวัดใกล้เคียงมาแตกอนย นับเนื่องมาแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา
จนเกิดความเข้าใจผิดคิดว่าจังหวัดภูเก็ตไม่มีความเดือดร้อนที่จะเป็นภาระของทางราชการมากมายเช่นบางจังหวัด
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาจังหวัดจึงไม่ค่อยสนใจคิดโครงการใด ๆ นำขึ้นทูลเกล้าฯ ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตไว้ในโครงการตามพระราชดำริ ทั้ง ๆ
ที่ความจริงนั้นยังมีความจำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลายอย่างหลายประการที่เป็นการเร่งด่วนอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน

ย แม้กระนั้นก็ตามกระแสพระราชดำริสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่แพร่กระจายออกมาสู่จังหวัดภูเก็ตโดยสื่อสารมวลชน
ก็ปลุกประชาชนให้สำนึกได้ว่าพระมหากษัตริย์อันเป็นที่รักและสักการะของเรานั้น ทรงมีพระราชดำริที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนของพระองค์ในประการใดบ้าง
ก็ได้โดยเสด็จพระราชดำริตามรอยพระยุคลบาทเสมอมา

ย

๗.๒.๑ ถนนสายป่าตอง-กมลา ย ย ย ย นายมานิต วัลยะเพ็ชร ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ.๒๕๒๓ - ๒๕๒๘)
เป็นผู้หนึ่งที่ตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณซึ่งมุ่งจะบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนทุกอย่างเป็นอย่างดี จึงกล้าที่จะคิดโครงการสนองพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าวนี้
โดยสำรวจพบว่า ถนนสายหาดป่าตองน่าจะบรรจบติดต่อกับถนนสายบ้านกมลา ในระยะทางเพียง ๑๐ กิโลเมตร หากแต่ยังไม่สามารถเชื่อมต่อกันได้
เพราะไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณติดต่อกันมาหลายปี ทั้ง ๆ ที่จังหวัดภูเก็ตมีโครงการสร้างถนนรอบเกาะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นโครงการหลัก
แต่ผู้เดินทางจากตัวเมืองภูเก็ตไปยังตำบลกมลา หากจะเดินทางไปป่าตองซึ่งห่างกันเพียง ๑๐ กิโลเมตร จำต้องเดินทางกลับเข้าเมืองภูเก็ตอีกประมาณ ๒๕
กิโลเมตร แล้วจึงเข้าเส้นทางไปหาดป่าตองในระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร รวมเป็นระยะทางทั้งสิ้น ๔๐ กิโลเมตร แตกต่างกัน ๔ เท่าด้วย ย นายมานิต วัลยะเพ็ชร
จึงตัดสินใจทำโครงการสร้างถนนตามพระราชดำริสายป่าตอง-กมลา นำขึ้นกราบทูลพระกรุณานานทางกองทัพภาคที่ ๔ ก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ
รับไว้ในโครงการพระราชดำริ การสร้างถนนสายนี้จึงได้ดำเนินการอย่างเร่งด่วนและสำเร็จลงในระยะเวลาเพียง ๑ ปี
ด้วยความร่วมมือของเจ้าของที่ดินบางรายที่ทนจำต้องตัดผ่านไป โดยเจ้าของที่ดินไม่คิดใจจะขอรับเงินชดเชยแต่ประการใด
ทั้งนี้ก็ด้วยพระบารมีแห่งบรมโพธิสมภารในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นที่ตั้ง ทุกคนจึงพร้อมใจกันอุทิศที่ดินให้เป็นการถวายความจงรักภักดี
ถนนเปิดใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ.๒๕๒๕ เกิดความสะดวกสบายแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะผู้อยู่อาศัยในตำบลป่าตอง และตำบลกมลา
ที่จะไปมาหาสู่กันได้ด้วยระยะทางเพียง ๑๐ กิโลเมตรแทนที่จะเป็น ๔๐ กิโลเมตร ดังที่เคยเป็นมาแต่ก่อน

ย

๗.๒.๒ สวนหลวง ร.๙ ย ย ดังได้กล่าวแล้วว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราชย ทรงสถิตอยู่ในดวงใจของพสกนิกรของพระองค์ถ้วนทั่วทุกผู้คน
กระแสพระราชดำริของพระองค์จึงเป็นที่สนใจของประชาชนทุกหมู่เหล่า ที่จะดำเนินตามรอยพระยุคลบาททุกโอกาสที่จะปฏิบัติได้
ย กระแสพระราชดำริอีกอย่างหนึ่งในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ พระราชประสงค์ที่จะให้ประชาชนมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจพอเพียงแก่สำมะโนครัวที่หนาแน่น
เพื่อทุกคนจะได้มีสุขภาพที่แข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียน พระราชดำรินี้เป็นที่ประจักษ์แจ้งแก่ข้าราชการปรีชาและข้าราชการทุกหมู่เหล่า
และต่างก็พยายามเสาะหาวิธีรวมทั้งสถานที่อันจะได้จัดทำสวนสาธารณะให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนอยู่โดยมิได้ท้อถอย
ทั้งในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัดทั่วประเทศไทย

ย จังหวัดภูเก็ตมีที่ดินเหมือนแร่เก่าที่ร้างอยู่แปลงหนึ่ง เนื้อที่ประมาณ ๓๕๐ ไร่
อยู่ชานเมืองแต่ไม่ห่างไกลจากชุมชนส่วนใหญ่ที่จะเดินทางไปพักผ่อนและออกกำลังกายได้ในเวลาที่ว่างเว้นจากการงาน
เป็นที่ดินประทานบัตรเก่าของกรมทรัพยากรธรณี อยู่ในเขตเทศบาลเมืองภูเก็ต
ย ทางเทศบาลเมืองภูเก็ต ได้ดำริเรื่องการจัดสร้างสวนสาธารณะเพื่อถวายเป็นราชบรรณาการเนื่องในพระวโรกาสเฉลิมฉลอง ๒๐๐ ปี แห่งพระบรมมหาราชจักรีวงศ์ ใน
พ.ศ.๒๕๒๕ จึงได้นำเรื่องเข้าปรึกษากรมทรัพยากรธรณีผู้เป็นเจ้าของที่ดิน กรมทรัพยากรธรณีเห็นชอบด้วย

แต่ขอเข้าเป็นผู้จัดทำโดยเจ้าหน้าที่และงบประมาณของกรม ฯ เอง เพื่อร่วมน้อมเกล้า ฯ ถวายแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในนามของกรมทรัพย์สินทางพาณิชย์ แล้วจะมอบให้เทศบาลเมืองภูเก็ตเป็นผู้ดูแลรักษาต่อไป

ย การก่อสร้างสวนสาธารณะแห่งนี้ดำเนินการติดต่อกันหลายปี เนื่องจากเนื้อที่กว้างขวางถึง ๓๕๐ ไร่ ประกอบด้วยลำธารน้ำไหลย ซึ่งแปรสภาพมาจากลำคลองใหญ่สมัยโบราณที่เรือกำปั่นสามารถแล่นเข้าจอดเทียบเพื่อรับส่งสินค้าได้ เรียกว่า โ คลองท่าแครงโ แต่เดิมมาเคยเป็นแหล่งแรของเรือชุดแร่ฝรั่งสัญชาติอังกฤษ ทำการขุดหาแร่มาก่อนสมัยสงครามโลกยังไม่อุบัติ ครั้นสงครามโลกครั้งที่ ๒ อุบัติขึ้น พวกฝรั่งก็ทิ้งเหมืองหนีไปเลย รัฐบาลไทยได้เข้ารับช่วงดูแลรักษาไว้ตลอดระยะเวลาสงครามย เมื่อสงครามสงบปลงบริษัทฝรั่งเห็นว่าความสมบูรณ์ของแหล่งแร่ไม่เหมาะจะทำการขุดหาต่อไปอีกจึงโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่รัฐบาลไทยย โดยเรียกองค์การไปปฏิกรรมไปจำนวนหนึ่งย กรมทรัพย์สินทางพาณิชย์จึงเข้ารับหน้าที่ดูแลรักษาอยู่ตลอดมาจนหมดอายุประทานบัตร ที่ดินทั้งหมดตกเป็นของราชพัสดุในปัจจุบัน

ย นอกจากนี้มีธารน้ำไหลด้วย ยังมีขุนน้ำที่เกิดจากเหมืองเก่าได้ขุดทิ้งไว้ด้วยย กรมทรัพย์สินทางพาณิชย์ได้ตัดแปลงแก้ไข และตบแต่งบริเวณที่ดินทำให้เกิดมีสวนไม้ดอกไม้ ใบ เนินดิน ศาลาพักผ่อน ถนนยวดยานย และทางเดินของผู้คนที่เข้าไปพักผ่อนหรือออกกำลังกายเป็นอย่างดี

ย กรมทรัพย์สินทางพาณิชย์ได้มอบสวนสาธารณะแห่งนี้ ซึ่งได้ขอพระราชทานนามว่า โ สวนหลวง ร.๙โ ให้อยู่ในความดูแลรักษาของเทศบาลเมืองภูเก็ต ตั้งแต่วันที่ ๒๕๒๘ เป็นต้นมา

ย

๗.๒.๓ ปลุกต้นไม้ถวายในหลวงย กระแสพระราชดำรินพระบาทสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เกี่ยวกับโครงการ โ ป่ารักษน้ำโ และ โ โครงการปลูกป่าให้เป็นมรดกของแผ่นดินโ ได้กระจายสู่ความรู้ความเข้าใจของพสกนิกรของพระองค์โดยสม่ำเสมอได้ขาดสายย ปลุกให้ทุกคนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของทั้งสองพระองค์ที่ทรงดำรงอยู่อย่างเสมอต้นเสมอปลายมิได้ทรงทอดเลยแม้แต่นอยย พระราชอุตสาหะวิริยะอันแรงกล้าเช่นนี้ย เป็นแรงชักนำให้ประชาชนของพระองค์ต่างพากันดำเนินรอยเบื้องพระยุคลบาทเพิ่มขึ้นตามลำดับย

ย ประชาชนชาวจังหวัดภูเก็ตทั้งข้าราชการทุกหมู่เหล่าและราษฎรทุกอาชีพย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิต นักศึกษา และครูอาจารย์ย ได้ร่วมสมานสามัคคีช่วยกันปลูกต้นไม้ในวันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปีย เพื่อน้อมเกล้า ฯ ถวายเป็นราชสักการะแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิได้ขาดย เป็นผลให้ป่าไม้ในภูเก็ตเริ่มมีลักษณะสมบูรณ์ขึ้น เป็นการแก้ไขความผิดพลาดที่เคยเป็นมาแต่ครั้งก่อน ๆ ซึ่งป่าไม้อันสมบูรณ์ได้ถูกทำลายลงเพื่อประโยชน์แก่การเหมืองแร่ สวนยาง และการปลูกสร้างบ้านเรือนย โดยปราศจากการควบคุมจากผู้รับผิดชอบเท่าที่ควร

ย โครงการปลูกต้นไม้ถวายในหลวง มิเพียงแต่ได้ช่วยฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมให้กลับคืนสภาพที่ดีขึ้น เพื่อสอดรับพระราชดำริ โ ป่ารักษน้ำโ ด้วยการ โ ปลุกต้นไม้โ เท่านั้นย หากแต่ยังเป็นการ โ ปลุกความสำนึกของอนุชนโ ในการอนุรักษ์ธรรมชาติย ให้ฝังแน่นตั้งแต่เยาว์วัยสืบไปจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่อีกด้วย

ย

๗.๒.๔ การฟื้นฟูป่าชายเลนที่เสื่อมโทรมย เป็นกิจกรรมพัฒนาอีกประการหนึ่ง ซึ่งสืบเนื่องมาจากพระราชดำรินเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่จะทรงคงสภาพธรรมชาติของป่าชายเลนไว้เพื่อเป็นแหล่งกำเนิดของสัตว์ทะเลและพืชพันธุ์ต่าง ๆ เพราะสิ่งเหล่านั้นเป็นทรัพยากรของโลก และเป็นอาหารของมนุษย์ที่ยั่งยืน แต่ป่าชายเลนของภูเก็ตได้ถูกทำให้เสื่อมโทรมลงเป็นจำนวนมากย เนื่องจากกิจการเหมืองแร่ที่ให้ประโยชน์ทางการเงินสูงในสมัยก่อน จนประชาชนและแม้แต่ทางราชการก็ลืมนึกถึงสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ครั้นล่วงมาถึงปัจจุบัน เมื่อป่าไม้ชายเลน เช่น ต้นแสม และโกงกาง (พังกา) ถูกตัดโค่นไปทำประโยชน์จนเกือบสูญพันธุ์ คงเหลือพื้นที่ป่าชายเลนที่มีป่าเป็นละเมาะไม้เพียงหย่อม ๆ ชาวบ้านก็เข้าครอบครองแล้วถมดินให้กลายเป็นที่ราบ ปลูกสร้างบ้านเรือนอาศัยบ้าง เขาคอบครองทำนากุ้งบ้าง ยิ่งสร้างความเสื่อมโทรมและสูญเสียแก่ระบบนิเวศของธรรมชาติป่าชายเลนเพิ่มขึ้นย ย จากกระแสพระราชดำริที่จะทรงให้คงสภาพป่าชายเลนไว้ตามธรรมชาติให้มากที่สุดเท่าที่จะพึงกระทำได้ย จึงเกิดเป็นกระแสชักชวนให้ประชาชนทุกฝ่ายช่วยกันปลูกต้นกล้าไม้แสม ไม้โกงกาง (พังกา) ลงในพื้นที่ป่าชายเลนซึ่งยังคงสภาพเป็นที่หลงอยู่ เช่น ในบริเวณอ่าวบางโรง ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะภูเก็ต ในเขตอำเภอกลาง เป็นต้น

ย การร่วมกันช่วยปลูกต้นกล้าไม้ป่าชายเลนแต่ละครั้ง ผู้ร่วมกิจกรรมต่างมีความตั้งใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันว่ากิจกรรมเช่นนี้ย เป็นการสนองนโยบายรัฐบาลตามกระแสพระราชดำรินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ซึ่งทรงมุ่งหวังให้เกิดพัฒนาการแก่ท้องถิ่นเพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาราษฎร์ทั้งปวงสืบไปถึงอนาคตกาลที่ยั่งยืน

ย

๗.๒.๕ย การอนุรักษ์ป่าพวย สืบเนื่องมาจากกระแสพระราชดำรินในการอนุรักษ์ป่าพวยโตะแดงที่จังหวัดนราธิวาสย และกิจกรรมหลายอย่างอันเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าพวยโตะแดง ได้กระจายทางสื่อมวลชนต่าง ๆ ก่อให้เกิดความสนใจขึ้นในชุมชนชาวอำเภอกลางย โดยเฉพาะผู้ซึ่งตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ใกล้ท้องถิ่นที่มีป่าพวย เช่น ตำบลไม้ขาว เป็นต้นย ชุมชนเหล่านั้นเกิดความรู้อย่างดีเรื่องคุณประโยชน์ของป่าพวย

ซึ่งเคยถูกทิ้งร้างไว้ผู้สนใจอยู่จำนวนหนึ่ง ครั้นมีผู้สนใจที่จะเข้าครอบครองเป็นกรรมสิทธิ์ส่วนตัว หรือแม้กระทั่งทางราชการท้องถิ่นจะทำการขุดลอก ถม และตัดแปลงให้แปรสภาพไปย ชุมชนก็ได้ออกมาคัดค้าน ไม่ยอมรับการพัฒนาในลักษณะตัดแปลงสภาพป่าพรุให้เปลี่ยนเป็นแหล่งน้ำอย่างอื่น แต่ต้องการให้คงสภาพป่าพรุไว้ตามธรรมชาติดั้งเดิม เช่น ป่าพุงจิก ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อสนองนโยบายอนุรักษ์ธรรมชาติตามพระราชดำริที่กระจายออกมาทางสื่อมวลชน

ย จากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้นย เป็นตัวอย่างในการพัฒนาท้องถิ่นอันเกิดขึ้นเนื่องด้วยพระราชดำรินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ซึ่งทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ ห่วงใยในความเป็นอยู่ของพสกนิกรในพระองค์ ตลอดจนทรงมุ่งหวังที่จะให้บ้านเมืองเจริญไปโดยถูกต้อง มีความสันติสุขและมั่งคั่งสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ อันเป็นผลประโยชน์ในด้านโภชนาการและด้านอาหาร การบริโภคของประชากรราษฎรภายใต้ร่มพระบรมโพธิสมภารสืบไปยั่งยืนนาน.

ย

พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
เมื่อเสด็จ ฯ จังหวัดภูเก็ต

เสด็จ ฯ ครั้งที่ ๑

วันอาทิตย์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๐๒

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ตามเสด็จ ฯ

เสด็จ ฯ ข้ามช่องแคบปากพระด้วยแพขนานยนต์ จากท่าหน้า จังหวัดพังงา

ถึงท่าฉัตรไชย จังหวัดภูเก็ต เวลา ๑๖.๐๐ น. และประทับแรม ณ จวนผู้ว่าราชการจังหวัด

วันจันทร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๐๒

เสด็จ ฯ เยี่ยมราษฎร ณ ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต

ทรงมีพระราชปฏิสันถารและทรงแนะนำให้ราษฎรไปรับการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันอหิวาตกโรค

เสด็จ ฯ ทอดพระเนตรกิจการเหมืองเจ้าฟ้า ประทับบนพลับพลาเพื่อทอดพระเนตรการสูบน้ำแร่ตีบูก

ตอนบ่ายเสด็จ ฯ เยี่ยมราษฎรอำเภอถลาง ณ โรงเรียนวัดพระนางสว่าง และหาดสุรินทร์

มีประชาชนมารอเฝ้ารับ ฯ ชมพระบารมีอย่างเนืองแน่น

วันอังคารที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๐๒

เสด็จ ฯ ทรงปล่อยกุงหัวโขนที่ทำเรือ

เสด็จ ฯ เยี่ยมราษฎรหมู่บ้านชาวเลที่บ้านราไวย์

ทอดพระเนตรการชอมเรือหาปลาด้วยความสนพระทัย

ราษฎรทูลเกล้า ฯ ถวายกำไลงาช้างเหลือง

เสด็จ ฯ กลับที่ประทับแรม ทรงดนตรีร่วมกับคณะมิตรศิลป์ของสมาคมนายเหมืองภูเก็ต

และทอดพระเนตรการแสดงร้องเงิงของชาวเลภูเก็ตด้วยความสนพระทัยยิ่ง

วันพุธที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๐๒

เสด็จ ฯ เป็นการส่วนพระองค์ไปทรงเยี่ยมราษฎรตำบลป่าตอง

และทอดพระเนตรน้ำตกวังซ็อน ยังความปีติยินดีแก่ชาวบ้านซึ่งมาซักผ้าและอาบน้ำขณะนั้น

ทรงขอบใจผู้นำนำมืหนิดซึ่งผลิตจากโรงงานบนเกาะภูเก็ต มาทูลเกล้า ฯ ถวาย

ชาวป่าตองและพระครูอธิการวัดสุวรรณคีรีวงก์(พระครูพิสิฐกรณี)

ได้ร่วมกันสร้างอนุสรณสถานโ รชปาทานุสรณโ

ณ สถานที่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ประทับยืนแรกสุด ณ ตำบลป่าตอง

ในตอนบ่ายเสด็จ ฯ วัดมงคลนิมิตร ทอดพระเนตรพระพุทธรูปทองคำโบราณศิลปะสุโขทัย

เสด็จ ฯ วัดพระทอง และเสด็จ ฯ เยี่ยมราษฎร ณ ตำบลป่าคลอก

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๐๒

เสด็จ ฯ ไปจังหวัดพังงา

ราษฎรชาวภูเก็ตได้จัดทำป้ายผ้าแพร

ถวายพระพรโ ทรงจงพระเจริญโ

ผูกติดกับลูกโป่งปล่อยลอยขึ้นสู่ท้องฟ้าทันทีที่แพขนานยนต์ออกจากท่าฉัตรไชยเพื่อเป็นการส่งเสด็จ ฯ

เสด็จ ฯ ครั้งที่ ๒

วันอังคารที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๑๐

เสด็จ ฯ ประกอบพิธีเปิดอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร

เสด็จ ฯ ประกอบพิธีปิดทองและทรงเจิมขอฟ้าอุโบสถวัดเจริญสมณกิจ

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดกระบี่ บังคมทูตเบิกตัวผู้มีจิตศรัทธา
ทูตเกล้าฯ ถวายเงินสมทบทุนก่อสร้างอุโบสถจำนวน ๙ ราย
พระครูสถิตบุญญารักษ์ รองเจ้าอาวาสวัดเจริณสมณกิจ ถวายพระพิมพ์
ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับนโยบายพระศาสนา
เสด็จฯ ประกอบพิธีเปิดโ สุนัขบริการโลหิต ตึกเลิศโกศารักษ์โ ณ โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต

เสด็จฯ ครั้งที่ ๓

วันอังคารที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๑

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ตามเสด็จฯ

ทรงพระราชทานโ พระพุทธรูปบูชาบพิตรโ

เพื่อเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคูเมือง

เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ ชมพระบารมีที่หน้าศาลากลางจังหวัด

ตอนบ่ายเสด็จฯ เยี่ยมโรงถลุงแร่ดีบุกของบริษัทไทยซาร์โก

เสด็จฯ ทอดพระเนตรอ่าวป่าตอง

และเสด็จฯ ทรงลงพระปรมาภิไธยโ ภูมิพลอดุลยเดชโ ไว้ ณ ราชพาหนุสรณ์

วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๑

เสด็จฯ โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากสนามสุระกุลไปยังสนามบินภูเก็ต

เพื่อเปลี่ยนขึ้นประทับเครื่องบินทหารไปยังจังหวัดสุราษฎร์ธานี

แล้วเสด็จฯ กลับมาขึ้นเครื่องบินพระที่นั่งที่ภูเก็ต เพื่อเสด็จฯ นวัตกรรมกรุงเทพมหานคร

เสด็จฯ ครั้งที่ ๔

วันจันทร์ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๖

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ตามเสด็จฯ

ประทับเครื่องบินพระที่นั่งถึงสนามบินภูเก็ต

ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับข้าราชการและประชาชน

เสด็จฯ วางพวงมาลาที่อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี โ ท้าวศรีสุนทร

เสด็จฯ ทำเรือบริษัทไทยซาร์โก เสด็จประทับเรือหลวงจันทร์

เยี่ยมราษฎร ณ เกาะนาคาน้อย

ทรงพระราชทานเสื้อผ้าและสิ่งของแก่คนชรา.

ย ***ประวัติศาสตร์ ข้อมูลภูเก็ตแก้ไข

http://www.phuketdata.net/main/administrator/index2.php?option=com_content§ionid=0&task=edit&hidemainmenu=1&id=83